

ВЪНШНА ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ^{1,2}

януари – декември 2015 г.

Износ

За януари – декември 2015 г. износът (*FOB*) възлиза на 23 248.3 млн. евро, при 22 104.9 млн. евро за същия период на 2014 г., което представлява увеличение с 1143.3 млн. евро (5.2%).

По начин на използване

Основен принос за нарастването на износа за януари – декември 2015 г. на годишна база имат групите *други инвестиционни стоки* (с 327.3 млн. евро, 31.7%), *други суровини и материали* (с 214.4 млн. евро, 9.7%), *резервни части и оборудване* (със 148.5 млн. евро, 12.9%) и *електричество* (със 144.7 млн. евро, 36.4%). Намалява износът на групите *петролни продукти* – с 459.1 млн. евро (19.4%) и *чугун, желязо и стомана* – със 138.5 млн. евро (25.2%).

По стокови групи³

По стокови групи най-голямо повишение на износа за януари – декември 2015 г. на годишна база се наблюдава при *електрически машини и апарати* (Глава 85) с 389.4 млн. евро (20.8%) и при *ядрени реактори, котли, машини, апарати и механизми* (Глава 84) със 113.6 млн. евро (6.6%). Намалява износът на групите *минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация* (Глава 27) с 320.7 млн. евро (11.5%), както и на *чугун, желязо и стомана* (Глава 72) със 138.5 млн. евро (25.2%) на годишна база.

Основни търговски партньори и региони

■ Европейски съюз

• Износът за Европейския съюз нараства на годишна база с 1094.2 млн. евро (7.9%), като делът му в общия износ се увеличава от 62.3% за януари – декември 2014 г. до 63.9% за същия период на 2015 г.

• Най-много нараства на годишна база износът за *Германия* – с 238.1 млн. евро (9%), за *Италия* – със 154.2 млн. евро (7.8%) и за *Румъния* – със 145.1 млн. евро (8.3%). Намалява износът за *Белгия* с 49.7 млн. евро (5.5%).

¹ Частта *Външна търговия на България* от материала *Платежен баланс на България* обхваща отчетен период с един месец по-кратък от този за платежния баланс. Съгласно Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета за статистиката на Общността, НСИ предоставя на ЕВРОСТАТ детайлни данни за изпращанията и пристиганията на стоки в рамките на ЕС (Интрастат) в срок до 70 дни след изтичането на отчетния месец (виж методологическите бележки).

² С шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008)* се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги (Виж прессъобщението за платежния баланс за февруари 2015 г.). По-подробна информация за тези методологически промени има в материала *Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция* на интернет страницата на БНБ.

³ Стоковите групи включват глави от *Комбинираната номенклатура (Евростат)*.

▪ Държави извън Европейския съюз

• Износът за държавите извън Европейския съюз се увеличава на годишна база с 49.1 млн. евро (0.6%), като делът му в общия износ намалява от 37.7% за януари – декември 2014 г. до 36.1% за същия период на 2015 г.

• Най-голям принос за нарастването на износа има този за САЩ (ръст от 69.1 млн. евро, 22.3%) и Сърбия (с 56 млн. евро, 15.4%). Намалява износът за Сингапур (с 226.1 млн. евро, 39.8%), за Гибралтар (със 138.2 млн. евро, 84.6%) и за Русия (със 130.4 млн. евро, 24.7%) на годишна база.

▪ Страни с най-голям дял в износа

• Най-голям дял в общия износ има износът за Германия (12.4% от общия износ, 2893.3 млн. евро), за Италия (9.2%, 2135.5 млн. евро), за Турция (8.6%, 2008.1 млн. евро) и за Румъния (8.1%, 1893.2 млн. евро).

Влияние на физическите обеми и цените върху изменението на износа и вноса на избрани стокови групи¹

(млн. евро)

	Изменение на годишна база за януари - декември 2015 г.		
	общо	дължащо се на влиянието на фактор:	
		количество	цена
Износ			
<i>Петролни продукти</i>	-459.1	278.9	-738.1
<i>Цветни метали</i>	74.1	72.4	1.7
Внос			
<i>Суров петрол и природен газ</i>	-606.1	553.3	-1159.4
<i>Цветни руди</i>	53.6	35.6	17.9

¹ По начин на използване.

Отрицателният знак (-) показва намаление на приходите от износ/разходите за внос на стоки.

Внос (CIF)

Вносът (CIF) за януари – декември 2015 г. възлиза на 26 410.5 млн. евро, при 26 125.7 млн. евро за същия период на 2014 г., което представлява увеличение с 284.9 млн. евро (1.1%).

По начин на използване

Основен принос за нарастването на вноса (CIF) за януари – декември 2015 г. на годишна база имат групите *други суровини и материали* (с 226.6 млн. евро, 11.8%), *храни, напитки и цигари* (със 155 млн. евро, 9.7%) и *транспортни средства* (със 133.4 млн. евро, 11.6%). Намалява вносът на групите *суров петрол и природен газ* (с 606.1 млн. евро, 17%) и *други енергийни ресурси* (с 443.5 млн. евро, 31.8%).

По стокови групи

Най-голямо увеличение на вноса (*CIF*) за януари – декември 2015 г. на годишна база се наблюдава при *автомобилни превозни средства* (Глава 87) – ръст от 307.8 млн. евро (19.5%), *електрически машини и апарати* (Глава 85) – с 229.3 млн. евро (10.6%) и *ядрени реактори, котли, машини, апарати и механизми* (Глава 84) – със 110.7 млн. евро (4.4%). Вносът основно намалява при групата *минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация* (Глава 27) – с 1084 млн. евро (20.8%) и при *изделия от чугун, желязо или стомана* (Глава 73) – с 398.3 млн. евро (42.7%).

Основни търговски партньори и региони⁴

▪ Европейски съюз

- Вносът от Европейския съюз нараства на годишна база със 753.4 млн. евро (5.7%), като делът му в общия внос се увеличава от 50.6% за януари – декември 2014 г. до 52.9% за същия период на 2015 г.

- Най-много нараства на годишна база вносът от *Италия* – със 135.8 млн. евро (7.4%), от *Германия* – със 133.1 млн. евро (4.5%) и от *Холандия* – със 113.1 млн. евро (26.1%). Намалява вносът от *Гърция* със 108.1 млн. евро (9.3%).

▪ Държави извън Европейския съюз

- Вносът от държавите извън Европейския съюз намалява на годишна база с 468.6 млн. евро (3.6%), като делът му в общия внос се понижава от 49.4% за януари – декември 2014 г. до 47.1% за същия период на 2015 г.

- Най-голям принос за намалението на вноса има този от *Русия* – спад от 867.6 млн. евро (21.4%), докато вносът от *Китай* се повишава със 130.1 млн. евро (7.3%).

▪ Страни с най-голям дял във вноса (*CIF*)

- Най-голям дял в общия внос (*CIF*) има вносът от *Русия* (12.1% от общия внос, 3192.5 млн. евро), *Германия* (11.6%, 3075.7 млн. евро), от *Италия* (7.4%, 1962.9 млн. евро) и от *Китай* (7.3%, 1914.9 млн. евро).

⁴ По страна на произход на стоката.